

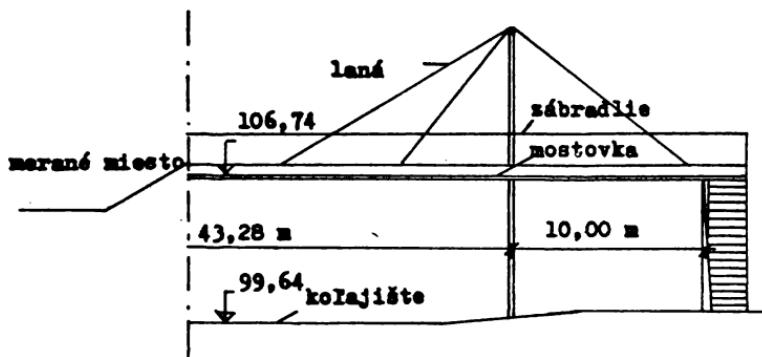
Ing. Milan Trantarič, CSc
Technický a skúšobný ústav stavebný,
stredisko Žilina.

Vodorovné kmitanie ocelovej lávky.

Jedná sa o ocelovú zavesenú lávku pre peších z roku 1965, ktorá je spojitým nosníkom so siedmimi polami s previslými koncami o dĺžke po 2,30 m pevne spojenými s jednostrannými ramenami schdišť, obr.1. Stredné pružné podpery sú zavesené na lanách. Chôdzou ľudí po schodišti na lávku nastáva namáhanie lávky v krútení. Nosnú konštrukciu lávky tvoria dva hlavné ocelové I nosníky o výške 500 mm spojené s ocelovými priečnikmi umiestenými v osovej vzdialosti po 2,50 m. Okrem krajných polí sú polia lávky zavesené na lanách. Konštrukcia je zvarovaná. Mostovka je drevená, obr.2.

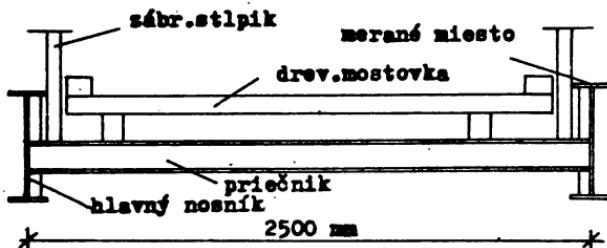
Pri kludnej chôdzi do 10 ľudí cez lávku, ktorá umožňuje prechod ľudí ponad železničné koľajisko zo železničnej na autobusovú stanicu, necítit účinky vodorovných kmitov. Pri rýchlejšej chôdzi viac ľudí ako 10 alebo súčasného behu 1 človeka po lávke je zvislý aj vodorovný výkyv lávky nepriaznivo citelný najmä v strednej časti lávky a pozorovateľný aj voľným okom. V týchto prípadoch je ohrozená stabilita chodcov a vzniká možnosť úrazu. Horná časť stožiaru elektrického osvetlenia, ktorý je umiestnený v strede lávky po okraji, kmitá vo vodorovnom priečnom smere 5 až 6 cm. Volná šírka lávky je 2300 mm a výška je neobmedzená, čo vyhovuje požiadavke normy ČSN 736201.

Pendlky res.

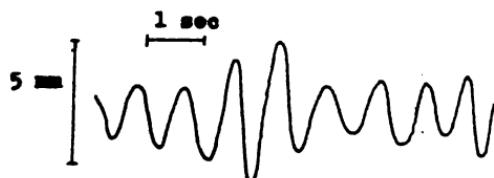
Obr.1.

Priečny rez.

Obr.2.

Záznam vodorovných kmitov pri rýchlosi chôdzsi 45 Rudí.

Obr.3.

M e r a n i e

Za účelom posúdenia nepriaznivých účinkov kmitania lávky vo vodorovnom a zvislom smere na prechádzajúcich ľudí, registrovali sa výkyvy lávky v strede, v mieste hornej pásnice hlavného nosníka mechanickými prístrojmi pri pomalej a rýchlej chôdzi 7 až 45 ľudí a súčasnom behu 1 človeka, obr. 3. Výsledky merania sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1.

smer kmitania	budenie kmitov	perióda sec	frekvencia Hz	rýchlosť zrýchlenie mm.sec^{-1}	mm.sec^{-2}
vodorovný pomalá chôdza 7 ľudí		0,67	1,49	1,872	17,52
vodorovný pomalá chôdza 7 ľudí a beh 1 človeka		0,71	1,41	7,810	69,16
vodorovný rýchla chôdza 15 ľudí		0,67	1,49	22,936	214,62
vodorovný rýchla chôdza 30 ľudí		0,58	1,72	24,358	263,10
vodorovný rýchla chôdza 45 ľudí		0,75	1,33	23,750	198,37
vodorovný beh 1 človeka		0,71	1,41	7,810	69,16

Pri vodorovnom kmitaní od rýchlej chôdze 45 ľudí sa zistila velkosť amplitúdy kmitov 2,84 mm.

P o s ú d e n i e

Výsledky merania ukázali, že perióda kmitov vodo-rovného kmitania lávky sa pohybuje v rozpäti 0,60 až 0,80 sec, čo nevyhovuje požiadavke čl.155 ČSN 736205, aby perióda kmitania nebola v intervale 0,3 až 0,7 sec.

Namerané výsledky nevyhovujú ani požiadavke § 15 ods.1.vyhľášky č.14/1977 Zb., lebo sa zistili nižšie hodnoty frekvencii vodorovného kmitania ako 2 Hz.

Podla [1] je zrýchlenie kmitania konštrukcie v rozpäti 125 až 400 mm.sec⁻² pri amplitúde s veľkosťou do 1 mm silno až rušivo pocítované človekom. V danom prípade sa tento účinok ešte zväčšíl viac ako dvojnásobnou veľkosťou amplitúdy oproti 1 mm.

Problém vodorovného kmitania lávok sa v normách do roku 1972 podstatne neriešil, lebo sa vynoril až v súvislosti so stavbami zavesených lávok. V norme ČSN 736205 platnej od 1.1.1972 sa určuje interval, v ktorom nemá byť perióda kmitov lávok. Podľa vzťahu uvedeného v čl.155 sa vypočítala perióda prvého vlastného kmitania lávky $T = 0,55 \text{ sec}$, čo je nevyhovujúce.

Vyhľáška č.14/1977 Zb., o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a mechanického kmitania a chvenia/vibrácií/sa predpisuje v § 21 pre stavby už dané do prevádzky a ktoré nesplňajú podmienky určené vyhláškou, ako v našom prípade vodorovné kmitanie s frekvenciou menšou ako 2 Hz, aby sa upravili do termínu, ktorý sa dohodne so stavebným úradom podľa § 2 ods.3.. vyhlášky.

V súčasnosti sa obmedzila rýchlosť chôdze ľudí po lávke a rieši sa zosílenie konštrukcie tak, aby sa zamedzilo nepriaznivému vodorovnému kmitaniu.

L i t e r a t ú r a :

- [1] Jeřábek J.: "Kmitání a otřesy stavebních konstrukcí", SNTL Praha 1969.